Ч. 135 (929). Львів, второк 18. червня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Польська або австрійська політика.

Польська політика вимушена викликує в цілій німецькій пресі у Відни остру критику. О краківській резолюції польського кола пише „Zeit“, що «судьба Австрії не може рішатись в Кракові! Союзні війська Австро-Угорщини і Німеччини звалили царат. Через се повстала можність для відбудови польської національної держави. З сего не слідує ще, щоби Поляки не мали нічого до говореня при твореню сеї держави. Всеж таки є певні зобовязаня вирозуміня, здержаности і поміркованя, котрі мусить ся респектувати. Сеж не держави антанти своїми фразами увільнили Польщу від російського ярма, але доконали сего осередні держави своєю дорогою кровю. Тому-то рішаючий голос в польській справі треба полишити сим осередним державам, а не антанті. Як признає ся сї правні премісн, то австрійські Поляки мусять витягнути льоґічне заключенє: вони не повинні вже в стадії будована польської держави творити для Австрії жерело клопотів і занепокоєня і мусять з особливим тактом оминати всї позори, начеби вони хотіли викликати непорозуміне між Австрією і Німеччиною. Сего Поляки не узгляднюють. Супроти того ціла Австрія, а передовсім австрійські Німці жадають від галицьких Поляків, щоби вони заявили ся, чи хочуть управляти польську, зовнішну, інтернаціональну політику, чи польську австрійську політику. Можна вести се або те, але обоє разом не годить ся. Се є неможливий стан, що ми безнастанно в нашій внутрішній політиці, в наших парляментарних справах дізнаємо заколотів і ударів, які виходять з міспя для нас чужого і находять ся поза обсягом наших впливів. Як галицькі Поляки дістануть яку непріємну вістку з Берліна, то ми у Відни мусимо за се покутувати.

Сю вічну покуту за незнану нам вину не можемо зносити.

Від холмської афери повторює ся се безнастанно. Панове в Берліні мають свою власну голову і як Поляки зіткнуть ся з ними, то сейчас завертають і виладовують свій гнів у Відни. Знов в Берліні здвигають раменами і кажуть, що своєї політики в польській справі не можуть робити залежною від сего, що міністер др Зайдлер не має парляментарної більшости для ухваленя буджетової провізорії. Щож нам робити? Чи для гарних очий Поляків маємо робити дику міну супроти Берліна? Наша внутрішна політика має свої потреби, які не стоять майже в ніякій звязи з болями ново повстаючої польської держави. В австрійськім парляменті є Поляки поки що Австрійцями і ми мусимо їх ввічливо просити, щоби вони поки що поводили ся як Австрійці. Як же Поляки хочуть робити велику політику, то най оставлять на боці нашу малу австрійську політику і най полишать нам супокій і внутрішну свободу розвою. Або польська або австрійська політика! Як будуть мішати ся обі політики, то пропаде наш парляментаризм, наші фінанси, наша народна господарка і державний лад. Австрія принесла для польської справи тяжкі жертви і заслугує на трохи подяки і зглядів“.

Менше більше в тім дусї пише ціла віденська преса. Німці віддали свого часу Полякам галицьких Українців на поталу. При послідній виборчій реформі до парляменту відступлено Полякам непропорціональну скількість посольських місць на рахунок українського і жидівського народа. Поляки через се утворили свою сильну парляментарну репрезентацію і тепер вбивають ціле парляментарне житє Австрії. А що апетит росте з їджевєм, то ніякі чемности ні просьби Німців не будуть мати ніякого впливу на Поляків. Вони і дальше підуть консеквентно до своїх цілий. Австрійським Німцям лишає ся дві можливости: або у всїм уступити Полякам і цілковито віддати їм Шлезк, Галичину але і Буковину — або направити давний блуд і віддати Українцям і Жидам їх слушну самоуправу і дїйсну політичну силу. В тім случаю належить Галичину поділити на дві провінції і змінити виборчий закон до парляменту в сей спосіб, щоби Українці і Жиди одержали рівне з Поляками право. Австрійські Німці мусять повести або австрійську або польську політику.

Польські коварства проти угорських Українців.

Краківський „Czas“ (ч. 238) помістив статю: „Rusini na Węgrzech“, котрої зміст такий:

Майже дві треті галицько-угорської, зглядно польсько-угорської границі, знаходить ся на українській области, що для будучого відношеня Угорщини до Польщі не може бути байдуже, тим більше, що етноґрафічно польські і угорські области ніде з собою не сходять ся. Етноґрафічно-українська область обіймає разом 27.000 кв. кільометрів, отже рівнає ся західній Галичині або понад 1/10 властивої Угорщини без Хорватії. Таку отже область міг би обняти в данім випадку національний український терен. На тім просторі мешкало в 1910 р. около 1,159.000 мешканців, з чого 460 тисяч Українців. Українці становили там около 4/10 населеня, отже меншість. Завдяки відповідному прикроєню комітатів не мають вони ніде більшости. Се некорисне для них положене є позірне і не перешкаджає поширювати ся аґітації на великім просторі, бо решта населеня складаєть ся з Румунів, Словаків і Мадярів так, що Українці мають там зглядну більшість. Инакше представляєть ся справа, коли приглянемо ся процентови Українців в повітах, на котрі розпадають ся комітати. І так в сїмох повітах числять Українці 75 прц., в одинайцятьох 76 прц., в однім 45 прц. Сї повіти становлять також суцільний мур зараз на галицькій границі. Колиб прийшло до поділу Галичини — пише дальше „Czas“ — і до вилученя українських частий в осібну провінцію, угорські Українці стикалиби ся з нею на цілім просторі.

Се викликалоби 1) сильний вплив галицьких Українців на Українців угорських і 2) польсько-угорську границю скоротило би до minimum, що було би получене для Угорщини з політичною і економічною небезпекою.

Віроісповідно є угорські Українці грекокатоликами, що в данім випадку улекшить їх зносини з галицькими земляками. На 17.000 народних шкіл на Угорщині є українських 59 (!!), але се число на випадок скріпленої української аґітації легко зросте. Треба додати, що реформа календаря серед Українців не приняла ся і нарід по старому обходить давні свята, при ріжнім захованю духовенства. Духовенство се одинока українська інтелїґенція, а уважаєть ся Мадярами.

Угорські Українці, хоч їх народна свідомість майже ніяка, є дуже опірними на угорську асиміляцію. Від 1890 р. процент їх в відношеню до решти населеня Угорщини виносить незмінно 2·5 прц. так, що приріст Мадярів відбуваєсь виключно на рахунок инших народностий.

Аґітацію серед угорських Українців вела доси головно Росія, та ся аґітація для Угорщини не була дуже небезпечна. Повстанє України погіршує положенє для Угорщини. Русофільська аґітація виходила не з Петрограду, а з Київа. Тепер під українською фірмою може вести ся ще видатнійше і успішнійше. Колиж би її осередком став ся Львів, як столиця української провінції, поширенє української аґітації на Угорщину є певне. Перти до сього будуть Українців також їх приятелї, котрим залежить на тім, щоби Мадярів ще більше зашахувати через створенє їм нового національного питаня. Тільки полишенє східної Галичини в польських руках може ґварантувати Мадярам спокій з сього боку.

Вже тепер, хоч Україна доперва в завязку, підіймають Українці акцію в тім напрямі. З початку війни видав Рудницький мапу України, влучаючи до неї і горішну Угорщину. Трильовський, вращаючи представників України, котрі виїзджали з Відня, підніс конечність заняти ся справою угорських Українців, що ті приобіцяли. Розбудженє українофільства, опертого на клясовім підкладі, може бути грізне. Українці, получивши ся сею дорогою з Словаками і Чехами, відітнуть Угорщину від безпосередних зносин з Польщею.

Ціла отся статя „Czas-у“ обчислена на коварство. Польські посли конферували недавно в Будапешті з мадярськими політиками і певно переконували їх тими самими арґументами. (Статя „Czas-у“ писана з Відня). Забули тільки Поляки додати, що й вони підносять свої претенсії до угорського Спіжу та долини чорної Орави. В Кракові виходив перед війною місячник Świat słowiański, видаваний професорами краківського університету, що творять ядро головної польської косервативної партії, тої самої, що залицяєть ся до угорських маґнатів. Отсей місячник кілька разів поміщував статі про „польську землю“ і „пів міліона Поляків на Угорщині“ взиваючи

галицьких Поляків зачати серед населеня Спіжу польську національну пропаґанду. Такі самі статі були і по ріжних польських днівниках вливових польських партій. Навіть вже в часі війни відзивались такі голоси серед Поляків, іменно варшавських. Галицькі Поляки замовкли тепер на сю тему, щоби не дразнити і не лякати Мадярів своїми апетитами на Спіж і Ораву.

Що до угорських Українців, то їх істноване не може бути рішаючим в серіознім політиці між Угорщиною а Україною. Однодільої національної держави, крім хиба Італії і Портуґалії, в Европі нема. Навіть Франція і Еспанія мають свої „національности“ (Провансальців, Васків, Вальонів, Каталонців), не кажучи вже про осередно-европейські і східноевропейські держави.

З другої сторони мало котра з европейських націй в цілости згуртована в одній державі. З правила кожда нація має своїх племінників поза межами своєї держави. Так є навіть з найбільшими націями (Німцями, Москалями, Українцями, Італіянцями і так далі).

Державних границь не можна кроїти строго після етноґрафічної межі, а мусить ся узглядняти також ґеоґрафічні відносини, торговельні дороги, стратеґічні згляди і т. д. Отсе мусить бути рішаюче в питаню про відносини між Україною а Угорщиною.

Німечина ратифікувала мир з Україною.

Дня 11. с. м. вернув з Берліна один з членів українського посольства д. Свенціцький, який привіз і вручив міністрови закордонних справ ратифікаційні грамоти мирового договору України з Німечиною, підписані цісарем Вільгельмом.

Австрійська офензива.

Відень, 16. червня. (Урядово). Вчера рано після кількагодинного артилерійського підготованя заатакували ми Італійців і їх союзників по обох боках Піяве і Бренти. Військова ґрупа ґен. Бороевіча здобула в богато місцях перехід через горішню Піяве. Корпуси ґен. Вурма після завзятого опору неприятеля заняли коло Сан Дона і по обох боках зелізниці Одерцо-Тревізо неприятельські позиції на широкім фронті. Війська князя Йосифа заняли несподівано оборонні становища неприятеля на схід від Монтельо і вдерли ся в сю гористу країну. Ґенерала Шенбурґа ранено ґранатом підчас приступу. Число полонених над Піяве виносить 10.000. Число здобутих гармат 50. Також перший приступ по обох боках Бренти увінчав ся повним успіхом. Наші війська зломили сильний неприятельський опір і перемогли всі перешкоди в лісистих горах. В деяких місцях зіпхнули вони неприятеля аж до його третих становищ, при чім в їх руки попало ся 6.000 Італійців, Французів і Анґлійців.

Сі успіхи могли ми лиш частинно використати. На схід від Бренти мусїли ми опустити гору Рамієру, бо неприятель почав обстрілювати її з боків. За се безуспішно вели неприятельські батальйони приступи на гору Ґрапа. В лісовій місцевости Семи Громад наткнулись наші полки на приготовані неприятельські приступні війська і мусїли уступити їм частину здобутого терену. Коло Ріви здобули ми Досо Альто, а в околиці Адамельо місцевість Корно ді Кавенто, при чім взяли ми 100 полонених і 3 гармати.

Відень, 15. червня. З воєнної пресової кватири доносять вечером: Сегодня перед полуднем на високорівні Семи Громад і поза Пявою вдерли ся наші армії до ворожих ліній. До полудня були відомости, що полонено 10.000 Італійців, Анґлійців і Французів. Добича в гарматах велика.

На полях крівавих змагань.

Відень. „Taegliche Rundschau“ доносить з Женеви: Після відомостий французьких часописий зарядило правительство евакуацію Мо, місцевости положеної 22 кільометри від Парижа, над Марною.

Берлін. (Урядово). Ґрупа військ нім. насл. престола: На полудневий захід від Нояйон обмежила ся діяльність піхоти до місцевих боїв. Огонь артилерії ослаб на силі, на полудни від Єн борба артилерії скріпилась. Кілька частинних наступів ворога против наших ліній в лісі Віллер-Котрет відперто. Число полонених з останних боїв на полудни від Єн піднесло ся до 48 офіцирів і 2.000 жовнірів.

Ґрупа військ ґен. Айхгорна: Російські банди в силі около 10.000 людий, котрі прибули з Єйска і висїли в Мінськім заливі на північнім березі Азовського моря та наступали на Таганріг, знищено. Части ворогів, що хотїли на човнах втічи, знесено в воді огнем.

З України.

О Крим.

Міністерство закордонних справ звернуло ся до німецького посла бар. Мумма з нотою, копія якої послана також австрійському послови ґр. Форґачеви. Нота датована 30 мая 1918 і має такий зміст:

Пану і представнику цісарської німецької держави дійсному тайному радникови бар. дру Мумму фон Шварценштайн. Ваша Ексцеленціє! Маємо честь повідомити про те, що уряд української держави вважає конче потрібним, щоб кримський півостров включено в склад укр. держави.

Крим тісно звязаний економічно, політично і етноґрафічно з житєм і населенєм України. Укр. держава з сього боку ніколи не зможе нормально розвиватись без злучення з Кримом. Правда, коли проголошено III-тій Універзал Укр. Нар. Республики, там було зазначено, що до укр. держави належить тільки північна Таврія без Криму. Але перш за все Універзал взагалі тільки зазначив головні частини укр. території, маючи на увазі, що ті землі, в яких укр. людність не має абсолютної більшости, приєднають ся пізнійше. Через те в III-ім Універзалі не зазначено ні Холмщини, ні частин курської і воронїжської ґуберній, области війська донського ні Бесарабщини. А між тим тоді мало ся на увазі, що сі землі конче перейдуть до України.

Так саме думали і відносно Криму. Такий спосіб установлення кордону спершу тільки в загальних рисах пояснять ся також і тим, що тоді Укр. Республика розглядала ся тільки як федеративна частина Росії. Так само і Крим, колиб він приєднав ся добровільно до України, мав бути теж федеративною одиницею Росії і таким чином автори III-ого Універзалу розуміли, що звязку з Кримом, економічним форпостом України, укр. держава не губить. Нині-ж, коли остаточно стала Україна на шлях цілковитої політичної незалежности, звязок з Кримом, яко федеративної одиниці не вібувшої ся всеросійської федерації, може увірвати ся цілком. І тому теж, коли укр. військо за допомогою дружнього нам німецького війська, захопило Крим у свої руки, повстало питане про прилучене Криму до укр. держави.

При сьому стоючи на принципі самоозначення, не бажаючи порушувати волї населеня, нарешті розуміючи ріжні відміни в житю Криму, укр. уряд вважає, що приєднане Криму може відбути ся на автономних підставах, відповідно до чого проект має розробити ся; знаючи настрої значної більшости населення Криму, маючи на увазі інтереси тої людности і її стародавні звязки з укр. урядом, немає жадного сумніву, що воля населення Криму може бути висловлена тільки за злуку з Україною.

Прийміть, Ваша Ексцеленціє, запевнення в цілковитій пошані та відданости.

Управляючий міністерством справ закордонних Д. Дорошенко.

Директор департаменту К. Лоський.

Укр.-російські переговори.

Київ, 16 червня (Ткб). Проголошено українсько-російське перемирє. Повертаючим до місць осідку дозволено: взяти для голови сімї 10 тисяч рублів, а для кождого члена її дальших 2.000 рублів. В случаях виїмкових може бути ся квота підвисшена аж до 100 тисяч рублів, як вона є вислідом зліквідованя цілого майна. Далі будуть заряджені спільні відділи для обміни товарів, віддача зелізничого матеріялу, обнова почтово-телеґрафічного і подорожного руху, як і введене консулів і комісарів.

На вчерашнім засїданю заключуючих перемирє, начало ся обяснюване питаня границь. Заступництво „совету“ жадає загального, вільного плебісциту на етноґрафічній основі. Українські перемиряни хочуть допустити до голосованя тільки в сумнївних случаях, о скільки через се інтереси загального державного орґанізму не потерплять. До порозуміня не прийшло. В понеділок має відбути ся продовжене нарад.

Делеґація урядників міністерств у гетьмана

була дня 7 с. м., щоб пояснити своє становище і звільнених з посад товаришів. Записка делеґації улягла в часописах конфіскаті. Гетьман обіцяв справу розглянути та не допустити до кривди. Незадовго видасть ся — сказав гетьман — закон, на підставі якого всі урядники державних інституцій, що до 4 місяців не вивчать української мови, будуть безумовно з посад усунені. Укр. держава буде незалежна з устроєм демократичним. Земля перейде в руки селян.

Звиринецька катастрофа,

як довідуєть ся наш кореспондент, загрожувала також житю проф. Грушевського. Підчас вибуху завалив ся аж до основ дім, в якім жила на Звиринці сімя був. голови Центр. Ради. Дім сей був віддалений 1 км. від місця взриву. В наслідок удару воздуха завалила ся веранда, упала стеля і потріскали та облетїли всі стіни. На щастє сімя проф. Грушевського і він сам були неприсутні.

Про всеукр. зїзд діячів мистецтва.

В присутности гетьмана України, старшини його штабу, міністрів Василенка, Зіньковського і деяких членів Центр. Ради, відбуло ся в неділю д. 9 червня торжественне відкрите сього зїзду. Витали зїзд гетьман Скоропадський, бажаючи йому стати в допомогу сїй високій ідеї, член орґан. бюра Антонович, голова зїзду проф. Павлуцький, доказуючи, що мистецтво кождої країни повинно бути національним.

Крім сього міністер освіти Василенко вказував на потребу розвитку шкільно-педаґоґічного мистецтва, мін. Зінковський радив звертати увагу на духово-релігійну культуру краю. Епископ Олексій зазначив, що правдиве жерело художньої краси находить ся в рідній старовині. Біляшевський витав зїзд іменем комітету охорони памятників старовини, Русова від укр. педаґ. Союза, врешті Тарновський від черниг. артистів, а Щербаківський від полтавського земського музею.

На загальних зборах зїзду в Київі д. 11 червня рано читали: Ф. Красицький — про художню освіту на Україні, Т. Сафонів — про художнє виховане на Україні, Гіляров — про потребу висшого художньо-наукового інститута. Вечером читав Е. Кузьмин: Про мистецтво в середній школі, Сафонов: „Дайте народови мистецтво“, Ільченко: Крока для розвитку національного виховання.

Адміністрація нашої часописі находить ся при улиці Сикстуській ч. 21.

Побіда німецького світогляду.

Берлін, 16. червня. В річницю вступленя на престол виголосив цісар Вільгельм в кватирі пільного маршалка Гінденбурґа промову, в котрій між иншими сказав ось що: „При вибуху світової війни не здавав собі німецький нарід справи, що війна ся означає. Я знав се цілком докладно. Тому перші пориви военного одушевленя мене не змилили і не принесли змін в моїх цілях і ожиданях. Я знав цілком добре о що ходить. Виступлене Анґлії означало світову війну, хотїло ся її, чи нї. Не розходило ся тут о военний похід, але була се борба двох світоглядів. Побідити мусить або прусько-німецько-ґерманський світогляд права, свободи, чести і моралї, або анґлійський світогляд, який означає поклонене ся золотому ідолови. Народи світа працюють як невільники для анґльосаської панської раси, яка їх держить в ярмі. Два сї світогляди борють ся з собою і один мусить побідити. Се не може стати ся протягом днів і тижнів, а навіть в однім роцї. Наш кождий воїн знає, за що боре ся. Се признає навіть сам ворог. Тим-то побідимо ми, побідить німецький світогляд“.

Частинна мобілїзація в Росії.

Москва. (П. А.). Рада народних комісарів зарядила частинну мобілїзацію в Росії. В богатьох ґуберніях покликано під оруже всіх мущин річників 1893—1896, що зачисляють ся до робітників і селян, незанятих в жаднім підприємстві. Военний комісар Троцький дістав поручене перевести те зарядженє.

Калейдоскоп з України.

(Далї).

До Київа їхали ми цїлу ніч поспішним поїздом. Сподобало ся нам те, що при касі не хотїли нам видати „пляцкарт“, кажучи платити. І не видали. Ми тільки на основі порозуміня з публикою заняли місця.

Майже весь час вели ми інтересні розмови з нашими інтелїґентними Холмщаками і з одним Українцем, що був ротмістром при царській кавалєрії. Він нарікав, що до укр. армії приймають тепер чужинців на високі становища, хоч у нього самого є спис понад 10-х тисяч офіцирів, свідомих Українців, що радо вступили-б на службу.

Не менше інтересна була довша розмова з двома польськими дідичами, з котрих оден був чиновником в українськім міністерстві, а другий говорив про свої знакомства в високих дипльоматичних кругах — і дійсно був добр поінформований про всякі полїтичні справи. Він висказував інтересні погляди: про неминучість голоду на богатій Україні (яку доказував цифрами) і про те, що правдоподібно настає час, коли в Европі говорити-муть „civis Germaniae sum“ в такім значіню і з таких самих причин, як говорили колись „civis Romanus sum“ — коли тільки Німцям удасть ся вдержати західний фронт.

— „Щож на вашу думку станеть ся тодї з Польщею?“

— „Вона має сильну національну лїтературу й національну свідомість, розвинену до тої міри, що правдоподібно удержить ся і перетріває тяжкі часи“

У обох тих Поляків (в противенстві до згадуваного в І-й части сих описів) не запримітили ми жадної прихильности до української справи, навіть в словах.

На коридорі стояла молода інтелїґентна Українка, замужна за Поляком, з якою довше говорив один з наших товаришів. Вона була національно свідома, але якоюсь свідомістю без тепла й отверто говорила, що також в національних справах пішла-б за своїм мужем. Значить — і в справі виховуваня дїтий. Чи зробила-б се тепер яка Полька?

Свитало. Дніпро блестїв оподалік зелїзничого шляху. І лящіли солові в гаях. А на зелїзничих двірцях бачили ми вже ґерманські стійки — на нашій, не своїй землї. До голови перла ся дума, що не тим ся наша земля не своя, що видно на нїй чужі війська, тільки тим вона не своя, що заставляє Українку говорити, що в усїм пішла-б за своїм чоловіком-чужинцем.

Тяжко відбив ся на нас „союз“ з царатом. Але мимо всего скорше оживаємо без порівнаня, як заповідало ся.

(Далї буде).

НОВИНКИ.

— По виїздї У. С. Війська В сих днях шість сіл пращало У. С. Стрільців: Рісна Руська (будівельна сотня) пов. Львів, далї стрийського повіту: Верин, Надїтичі, Кийівець, Рудники і Пісочна, в якій стояв Кіш У. С. В.

Вирушили Стрільці з галицької України, їх спів стелив ся днїстровими рівнинами, покутськими ланами, гомонїв буковинськими лїсами, лунав бесарабськими степами аж до Єлисаветграду, як за історичного походу чубатих предків.

Хто дав почин до переносу У. С. С. з галицької України на російську і чи будуча історія помяне його добрим словом, не рішаємо на сїм місци.

Угорська Україна, город князя Льва і всї місця постою заховають память труду і слави У. С. С.

Редакції, театр, просвітні й економічні інституції, громадські уряди, народні свята, кружки правних порад по селах, курси для неграмотних селян, управа піль, санїтарний лад, опіка над опущеними господарствами, все те під тяжку военну добу було оперте на силах У. С. С.

Хто їх тепер гідно заступить, хто виповнить прірву, яка доля чекає їх на нових етапах, сего покищо не виявили аранжери.

Тишина налягла по місцях стрілецьких постоїв, вулицями Шевченка, Грушівського, Франка, Шашкевича, Федьковича не засинїє стрілецький одностріїй, не залунає бадьора пісня.

В Пісочній на площі збірок висипали У. С. С. велику могилу і вимурували памятник з білого каменя.

В горі на двох стїнах вирізьблені мечі в видї хрестів, низше в плитї від гостинця виритий старинний герб України і напись: „На вічну память свободи України і всїх, що полягли за Її волю“, в плитї від полудневого сходу виритий моноґрам: „У. С. С.“ і рік 1917.

Сей памятник поставлений в память проголошеня Української Републики і борців, полягших за Її волю.

Угольний камінь посвятив 28. падолиста 1917 Митроп. Шептицький. Проєктував і наглядав над будовою підхор. Левко Лепкий, будову вів вістун У. С. С. Беркий.

Посвячене памятника відбуло ся 21-го цвітня с. р. в недїлю при здвизї У. С. С. і народу з околичних сїл та при участи старшини і гостий з армії.

Богослужене відправив при памятнику місцевий парох о. В. Кузьмич, стрілецький духовник о. Базилевич виголосив сильну промову, опісля кошовий У. С. В. др. Гірняк в ядерній бесїдї передав памятник громадї, а начальник громади щирим словом подяки переняв памятник під опіку Пісочної.

Весь час світової війни У. С. Стрільцї були благовісною відрадою поневоленого народу, серцем і душею галицької України.

Перед двома місяцями видїв я з поїзду юного орача. Скинув блюзу, стрілецька шапка зісунула ся на потилицю, дужі рамена вели чепіги.

Ся прегарна картина стоїть передї мною тепер, коли галицька Україна зі щирою сльозою попращала своїх найкрасших синів.

Маємо сильну віру, що там, в закордонній Україні, перемінять вони убійче зелїзо на лєміш і чересло. — Я. М.

— Брак хлїба у Львові. Вчерашнє оголошене, ясуюче положене міста, не остало без деякого успіху. Управитель львівського відділу для военного обороту збіжем признав повагу хвилї і порозумів ся безпроволочно з угорським заступником обороту збіжем. Вислїд нарад був такий, що громадї буде доставлена, хоч і не велика скількість муки, котра потреби Львова покриє на дальших два днї. В кождім разї може лиш 5/7 населеня числити на використане своїх карт, заможнїйша часть населеня мусить своє запотребоване хлїба покривати иншим способом. Тяжка кріза, в якій находить ся Львів, є непокінчена.

В маґістратї дожидають, що в міжчасї наспіє з Відня вдоволююча розвязка хлїбного питаня.

— Крадїж дїтий. В останних часах пропадають у Львові дїти і се хвилює сильно населене міста. Один случай вдало ся поліції розслїдити. Дитину властителя гостинниці Вайнберґа забрала вулична дївчина, Марія Вілецка, і волочила з собою по селах, битєм зневолюючи до жебранини. — Дитину віддано родичам.

— Скликане польської „Ради стану“. „Monitor polski“ з 12-го с. м. оголошує декрет, котрим реґенційна рада польського королївства скликує до Варшави раду стану на день 22-го с. р.

— Нові укр. гроші. Доносять з Київа, що незабаром появлять ся нові укр. грошеві асиґнати. Вони зладжені з доволї дешевого матеріялу, тому кошт їх розмірно невисокий. Зладжене давного царського рубля стояло би цїлу його вартість, нова асиґната має коштувати всього 15 коп.

— Катастрофальний стан галицьких зелїзниць. Кождий, кому довело ся подорожувати, знає, що виїзжаючи слїд би йому писати останнє завіщане. Люди є наражені на утрату здоровля, часто житя, а нїчо не робить ся з боку правительства, щоб стан сей змінити на лучше. Не видно нїякої турботи о подорожних — невідповідний розклад їзди, недостача ваґонів, повибивані вікна, гидко заклозена обстанова, брак сполучень, прим. Галичини східної з західною трансверсальною дорогою — отсе картина теперішного стану галицьких зелїзниць, про який говорив на зібраню Тов. політехнїчного у Львові радник двора Рибіцький, бувший директор державних зелїзниць. Після нього, деякі повновласти для управи зелїзниць і зичливість військовости моглиб зарадити лихови. В перевозї прим. українських подорожних в напрямі Відня й Київа заведено всякі полекші, тодї коли у нас, на головній лїнії Львів-Краків-Відень все недоставало ваґонів, дарма, що місцями вони безтолково залягали тори, зіпсуті, до ужитку неспосібні. Відбудова галицьких зелїзниць після думки референта — дасть ся при добрій волї перевести.

— Керенський на мандрівцї. Після вісток, наспівших в німецькі часописи, Керенському, який виїхав на кораблї у Канаду, не дозволено там висїсти. Тодї Керенський відїхав до Ню-Йорку, де його стрінула така сама заборона. Пізнїйше, як оповіщають часописи, Керенський жив в Йокогамі, в Японії, разом з Іліодором. Де він в теперішню пору — не відомо.

— Вибух в поїздї з амуніцією. З Відня телеґрафують, що 14-го с. м. на стації Шлеґльміль вибухла пожежа транспорту з амуніцією, яка спричинила тяжку експльозію. Жертв в людях нема. Лїнія зелїзнича полуд. дороги ушкоджена. Причини невияснені.

Поминальне богослужене

за упокій душі бл. п.

Серафини Данилевич

вдови по народнім управителю шкіл відбудеть ся дня 18. червня в церкві св Петра і Павла у Львові (вул. Личаківська) о 8. год. рано, на яке доньки запрошують родину і знакомих.

ОПОВІСТКИ.

Второк, дня 18-го червня 1918.

Нині: 18-го червня: греко-кат.: Доротея, римо-кат.: Маркилія.

Завтра: 19-го червня: греко-кат. Висаріона пр., римо-кат.: Ґевр. і Прот.

— Укр. Нар. Театр п. Катрі Рубчакової. Стрий сала „Народного Дому“ четвер, дня 20. червня 1918. Міра Єгрос штука на 5 дій Я. Ґордіна Початок о год 8. веч. Білети в „Українськім Базари“.

— Почтовці позір! Статут Товариства „Краєвий Союз українських почтовців“ у Львові, затверджений власне ц. к. Намісництвом, друкує ся і зістане сими днями розісланий всім П. Т. членам. Невдовзі також будуть скликані Загальні Збори, котрих реченець, порядок денний і т. д. оповістить ся окремо в часописях. Почтовці-Українці! Горніть ся громадно до одинокого станового Товариства і других до сего заохочуйте. Всякі иньші Товариства станові нам чужі і не дадуть нам належної охорони. Письма і посилки просимо слати на адресу: Станислав Паньків, старший офіціял почтовий Львів. — Комітет. ч. 117 3—3

— Загальні Збори Товариства взаїмного кредиту „Віра“ Стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою в Перемишли відбудуть ся дня 25 червня 1918 у второк о год. 4 попол. а в разі браку комплету того самого дня другі Загальні Збори о год. 5 попол. в комнатах Товариства з слідуючим порядком нарад:

1. Отворене Загальних Зборів через предсідателя.
2. Відчитане протоколу з попередних Загальних Зборів.
3. Справоздане Дирекції і білянс за 1917 рік.
4. Справоздане комісії ревізійної з внесеням на уділене абсолюторії.
5. Проєкт розділу білянсової надвижки за рік 1917.
6. Вибір двох членів Ради надзираючої і одного заступника.
7. Затверджене одного члена Дирекції і двох заступників.
8. Зміна § 276 Статута.
9. Вибір трех членів комісії ревізійної.

Перемишль дня 10 червня 1918.

За Раду надзираючу Товариства взаїмного кредиту „Віра“ в Перемишли.

Михайло Котович секретар. Роман Дмоховський в. р. предсідатель

— До послідних подій в Київі. Фотографічні знимки жовнярів розоруженої Нїмцями „синьої дивізії“ можна набути в обох укр. книгарнях у Львові.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

ОГОЛОШЕНЯ.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

	У Львові:	В краю і державі:	За границею:	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб.
„ півроку	22·— „	28·—	В Німеччині	56 мар.
„ чвертьроку	12·— „	15·— „	В инших державах	84 фр.
„ місяць	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Сидір Голубович. Друкарня Артура Ґольдмана, Львів Сикстуська 19.